Anul 45-lea | Prețul 3 lei | Cenzurat
Duminecă 27 Iunie 1937 | No. 26

FOAIA POPORULUI

Cea mai veche foaie poporală, națională și politică, înființată la anul 1892

Apare în fiecare Duminecă

PREȚUL ABONAMENTULUI
Pe un an . . . . . Lei 140·—
Pe o jumătate de an . . . . Lei 70·—
Pentru America 3 dolari pe un an întreg
Pentru societăți și autorități 300 lei anual

Director: NIC. BRATU, fost senator

Redacția și Administrația:
Sibiu, strada Regina Maria No. 57

Manuscrisele intrate nu se înapoiază

INSERATE
se primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
Sibiu, str. Regina Maria 57 (fostă Cisnădiei
Prețul înseratelor
Un șir petit 8 Lei pentru fiecare publicare

Situația politică

— Scrisoare din București —

— 24 Iunie 1937

Mâine, 25 Iunie, M. S. Regele Carol pleacă la Varșovia, să întoarcă vizita președintelui Moscicki al Polonlei. In ultimele zile s'au făcut toate pregătirile necesare pentru această călătorie. Suveranul va fi însoțit și de Voevodul Mihai.

In timpul absenței din țară, toate drepturile Suveranului trec asupra Consiliului de miniștri. Dar, e de sine înțeles, că în acest timp nu se vor lua hotărîri importante, afară de cazul că s'ar ivi ceva neprevăzut.

*

Mai multe semne de natură politică arată, că în curând se începe vacanța politică. Miniștrii și oamenii politici vor pleca să se recreeze. Până la toamnă nu se vor face schimbări mai mari în politica internă. Guvernul își va continua programul început și pe care vrea să-l ducă până la sfârșit.

In cercurile guvernamentale se vorbește de o convocare a parlamentului, la începutul toamnei, într'o sesiune specială, pentru a vota diferitele decrete-legi, cari s'au dat în lunile din urmă și desigur că se vor mai da și altele până la toamnă.

Această sesiune extraordinară a corpurilor leguitoare e dealtcum de înțeles, dacă ne gândim, că guvernul liberal nu va lăsa — de bună voie — votarea actualelor decrete-legi de către un nou parlament, după alegeri.

*

Iată, deci, cum liberalii își prelungesc guvernarea, ceeace pare a fi înțeles și opoziția. De prezent nu se mai vorbește de o apropiată schimbare de guvern, ci toate partidele se pregătesc pentru lupta ce se va începe la toamnă.

După rezultatele alegerilor județene și comunale, cari au avut loc în ultimele săptămâni, în diferite județe din țară, cele mai multe voturi le-a întrunit Partidul Național Țărănesc. Acesta, pe bună dreptate, pretinde succesiunea la guvern după liberali.

Celelalte partide mai mici nu vreau însă să se dea bătute. Ele caută o apropiere între ele și ar vrea să facă un fel de bloc în vederea alegerilor parlamentare viitoare. Din alte părți se cere un guvern special numai pentru facerea alegerilor, urmând ca noul guvern durabil să se formeze după alegeri, din partea acelor partide cari vor avea cei mai mulți deputați.

*

Cam în sensul celor aci spuse, se desvoltă de prezent activitatea politică internă.

In ultimele zile s'au ridicat însă nouri amenințători în politica externă. Din cauza Spaniei, iarăși e temere de războiu. Germania și Italia au declarat, că nu mai iau parte la controlul internațional ai granițelor Spaniei, care și așa n'ar mai avea nici un rost, căci nu e respectat de toate statele.

Aceste știri, asupra politicei externe, au produs în ultimele zile îngrijorare și la București. Țara noastră e doritoare de pace, dar dacă alții vor să provoace mereu neliniște și tulburări, noi încă trebue să urmărim tot ce se petrece mai aproape sau mat departe.

Miniștrii României la Londra, Paris, Berlin și Roma au făcut guvernului nostru importante comunicări, cari au sosit în Capitala țării tocmai când Suveranul se pregătește de plecare la Varșovia **Rep.**

Din nou amenințări de războiu

Ce vrea Germania și Italia?

Situația internațională e din nou încordată. Guvernele dela Paris și Londra privesc cu îngrijorare pregătirile care se fac la Berlin și Roma.

Se pare că Germania voește să speculeze momentana slăbire a Rusiei Sovietice — care și-a omorît câțiva generali și deține zilnic diferite persoane — cum și situația internă franceză, care a dus la demisia guvernului francez, dar care repede s'a format, în mare parte tot cu aceiași miniștri.

Ce spun ziarele franceze

Agenția Havas din Paris, a transmis pe ziua de 24 Iunie între altele următoarele știri:

„Ziarele parisiene de azi comentează hotărîrea Italiei și Germaniei, de a retrage vapoarele lor din controlul internațional. Impresia generală este, că aceste două țări vor face de acì înainte pe coastele mării spaniole un control propriu.

„Dacă ne gândim la trimiterile de trupe și de material ale germanilor și italienilor, care au ajutat, sub regimul controlului, cucerirea orașului Bilbao și distrugerea bascilor, ne întrebăm ce va mai însemna neintervenția odată lipsită de orice control prin abținerea flotelor germană și italiană. Instalarea unor adevărate armate străine pe pământul Spaniei, folosirea porturilor ca baze navale și a insulelor ca baze aeriene pe căile de comunicație ale imperiilor francez și britanic sunt eventualități care nu pot lăsa indiferente Parisul și Londra.

«Franța și Anglia rămân pregătite să apere interesele lor în Spania, în Maroc și securitatea căilor de comunicație în Mediterana. Se crede că Germania și Italia vor folosi puterea lor navală spre a imobiliza flota spaniolă republicană, grăbind astfel victoria definitivă a lui Franco. Acesta ar fi un joc primejdios. Situația rămâne complicată și va fi nevoe de o colaborare neîncetată între Paris și Londra, spre a face față tuturor eventualităților. Colaborarea aceasta a eșit victorioasă și întărită din încercarea la care au supus-o evenimentele ultimelor zile.»

Ce se petrece în Rusia?

A răspunde precis la această întrebare, e foarte greu. In ultimele două luni s'au petrecut atâtea lucruri în Rusia Sovietică, încât nu mai știe omul ce să zică. Căci, ca să pomenim numai una din ultimele întâmplări, nu e lucru de toate zilele condamnarea la moarte a opt generali, cari făceau parte din organizatorii armatei roșii.

Lumea mare se întreabă: Ce vrea dictatorul Stalin? Marea și sângeroasa lui acțiune de curățire, continuă fără încetare. Civili și militari sunt înlăturați din diferite posturi, unii închiși alții executați în câteva ore.

Marile ziare din lume s'au împărțit în două. Unele susțin, că de fapt a existat un complot, pentru a îndruma Rusia spre o altă politică externă, spre o îngenunchiere față de Germania, căreia ar fi urmat apoi să i se facă ntinse concesii (favoruri) în Ucraina. Alte ziare susțin, că sângeroasa represiune a lui Stalin nu are alt scop, decât întărirea puterii nemărginite a noului țar al tuturor Rușilor, care azi răspunde la numele de Iosef Stalin.

Din aceste două presupuneri, care va fi mai aproape de adevăr? E probabil, că adevărul să fie pe la mijloc. Rusia e atât de mare, încât cu multă greutate se poate afla totul ce se petrece între hotarele ei.

*

In zilele trecute ziarul „Lucrătorul" din Minsk a publicat o listă de 1170 arestați ca „dușmani ai poporului", dintre cari 998 erau periculoși organizației sovietice, 141 au fost taxați ca saboteuri, iar 31 ca agitatori și prieteni ai lui Trotki.

Și încă multe-multe mii de ruși au fost și sunt deținuți în timpul din urmă. Frumoasă libertate rusească!

Soiu mai bun de vite şi hrană mai bună

de **Ion Agârbiceanu**

Câtă vreme un gospodar nu are un grajd şi un coteţ bun, nu se poate gândi să-şi prăsească un soiu mai bun de vite cornute sau de porci. Tot asemenea până când nu se va fi convins că afară de paie, fân şi coceni de porumb, e nevoe şi de alte nutreţuri mai bune.

Intr'adevăr se poate convinge ori şi cine că, în tot cuprinsul ţării, unde afli la păşune vite de soiu, vei afla şi în curţi grajduri şi coteţe bune. Dela o vreme. dacă umbli mult prin ţară, şi vezi grajduri ca şi locuinţele omeneşti de mari şi de frumoase, ştii că mergând la pădurea satului, sau intrând în grajd, vei afla soiurile cele mai alese de vite.

Şi din potrivă, unde nu vezi grajduri deloc, sau numai nişte rupturi, ştii dinainte că vitele satului nu pot fi decât de soiu prost, vacile ca nişte capre mai răsărite, iar boii ca nişte ţapi mai săltaţi.

Căci numai astfel de soiu sărac şi sălbăticit poate trăi fără grjia omului.

Omul cu mintea lui a făcut multe minuni. A făcut flori cu culori şi frumuseţi nouă din îmbinare de seminţe; din încrucişeri alor patru cinci feliuri de porumbei, a făcut zeci şi sute de feliuri. Aşa au înbunătăţit oamenii cuminţi toate soiurile de animale, vaci. boi, cai, porci, oi. Ba chiar şi câni.

Ţinţa urmărită la îmbunătăţirea soiurilor de animale e una singură: să ai câştig mai mare după ele. Când vei avea câştig mai mare? Când dau lapte mai mult şi mai bun, când au cârne mai multă şi mai gustoasă, când au piei mai frumoase şi mai bune de lucrat.

Să tai un bou elveţian îngrăşat şi un bou mic, cu coarnele ascuţite dela noi, şi să faci o asemănare între carne. Cel dintâi cântăreşte de trei de patru ori cât bouleanul de munte, iar carnea lui e numai grăsime şi frăgezime, pe când al nostru e ca iasca, pastramă gata.

La vânzare care bou va fi căutat? Care va fi preţuit mai bine? Care va fi dus cu trenurile ori cu vapoarele în ţări streine.

Şi tot aşa e cu vacile de lapte. Celea de soiu bun sunt bogăţie la casa omului. Ai şi lapte din belşug, şi unt, şi brânză. Ba o vacă bună de soiu îţi satură toată casa şi-ţi mai rămâne şi de vânzare. Dela o biată mocăniţă de-ale noastre — pe unde mai sunt, şi sunt încă destule — nu-ţi ajunge la copii cu mămăligă.

Dar porcii de soiu! îţi umplu punga de bani.

Dar ori ce animal de soiu, pe lângă adăpost bun, cere şi hrană mai aleasă. Le putem da şi una şi alta, numai voinţă să fie şi înţelegere. Putem semăna tot felul de nutreţuri, că în pământul ţării noastre rodesc toate.

Pentru câştigarea vitelor de soiu, avem destule uşurinţe, Camerele de agricultură dau vite de reproducere. In foarte multe sate sunt. Le aflăm la toate târgurile. E ceasul din urmă în care trebue să ne trezim. Altfel rămânem în urma altor neamuri, în sărăcie şi în lipsă de cumpărători.

şi nu rareori alegeau chiar spicele cele ma frumoase, mai arătoase şi din ele scoteau sămânţă bună, pentru semănatul de toamnă.

Grija aceasta au avut-o deopotrivă şi ţăranii noştri şi marii moşieri, şi de aceia n'au avut nevoe ca Statul să intervie şi să le dea grâu bun şi porumb bun de sămânţă. Şi le alegeau ei inşişi, iar grânele noastre erau destul de uniforme şi destul de sticloase ca să fie căutate şi cerute în străinătate.

Ţinând seamă de trecutul nostru gospodăresc şi de nevoile noastre de azi, găsesc nemerit să amintesc şi să îndemn: spicuiţi grâul! Alegând chiar din lan, la vremea secerişului, cele mai frumoase şi mai grele spice bălane, de o parte, şi pe cele roşii de altă parte, dar cu bob plin. greu şi sticlos, un singur om poate strânge cu înlesnire într'o singură zi, atât cât trebue să culegem la anul un sac întreg de grâu bun de sămânţă.

Aşa s'au ales cu timpul vestitele noastre soiuri de grâu: de Banat bătrân, bălan, băltăţel-albe la spic, roşii la bob; aşa s'a ales cu timpul şi grâul uriaş-roşu la spic şi roşu la bob. Astăzi însă nu se mai aude de ele; şi nu se mai aude, fiindcă lumea nu se mai îngrijeşte de ele, nu le mai ţine curate, nu le mai spicueşte, ci le lasă să se amestece tot mai mult. Aceasta nu însemnează că sămânţa lor nu mai există ai că nu mai e putinţă să le avem cultivate în lanurile întinse. Nu! Sunt încă mulţi agricultori cari ţin morţiş la grâul lor „din bătrâni", care „nici odată nu-i lasă". Cu mare înlesnire toţi aceşti plugari, mari şi mici. pot să aleagă din nou grâul lor bun de sămânţă şi să capete în 2—3 ani lanuri frumoase, cu spice la fel, cu bob roşu, plin şi greu.

Aceasta este cea mai de căpetenie lucrare ce trebue să facem astăzi, ca să ne asigurăm la timp o sămânţă de grâu bun şi productiv, până ce Staţiunile de Ameliorarea plantelor vor găsi soiuri de grâu potrivite pentru fiecare regiune naturală.

Dr. Ştefan Popescu
Inginer agronom

Pedepsirea funcţionarilor necinstiţi

Controlul averilor

In urma multelor fraude, săvârşite în ultimul timp la diferite autorităţi, — prin ceeace Statul e păgubit cu multe milioane, — pe ziua de 22 Iunie c. s'a publicat un decret regal, întocmit de Ministerul de Finanţe, care introduce pedepse mai aspre şi mai grabnice pentru funcţionari necinstiţi.

Ce spune decretul-lege

In mod cu totul excepţional, ministerele vor putea aplica în cursul exerciţiului bugetar 1937/938, pe bază de anchete adminstrative şi fără îndeplinirea niciunei alte formalităţi, oricare din pedepsele disciplinare, prevăzute de art. 51 din legea pentru Statutul funcţionarilor publici sau de celelalte legi organice, funcţionarilor însărcinaţi cu stabilirea, perceperea şi controlul veniturilor şi cheltuelilor Statului, care vor săvârşi abateri grave dela îndatoririle lor legale.

Aceste sancţiuni se aplică funcţionarilor mai sus citaţi şi pentru abaterile pe care le-ar comite în exercitarea atribuţiunilor ce au în calitate de delegaţi sau membri în compunerea diferitelor organe de constatare, impunere sau comisiuni fiscale.

Aprecierea îndatoririlor legale şi a abaterilor grave delă aceste îndatoriri, se face de către ministru. Deciziunile de aplicare a pedepselor, cu acelaşi caracter şi valoare juridică, ca şi acele date pe baza hotărîrilor Comisiunilor de disciplină, prevăzute de art. 59 din legea pentru Statutul funcţionarilor publici.

De asemenea ministerele vor putea cere instanţelor speciale *controlul averii* funcţionarilor menţionaţi la alineatul precedent, pentru a se vedea dacă nu este cazul a li se aplica dispoziţiunile legii pentru controlul averilor.

*

E timpul suprem, ca să se ia măsuri mai aspre contra hoţilor şi a celor necinstiţi.

Spicuiţi grâul!

Este deajuns să ne gândim la pagubele ce suferim din pricina gerului şi la cele ce vom suferi din cauza secetei ca să vedem cât de îndreptăţit este acest articol.

Spicuiţi grâul ca să schimbaţi sămânţa veche, amestecată şi necorespunzătoare climatului geros, şi secetos dela noi, cu alta mai bună; căci ne trebue grâu care să poată îndura gerul mare din iarnă, fără să degere si să poată întâmpina seceta mare din vară fără să păleasca.

Că într'adevăr e nevoe de o sămânţă nouă, sănătoasă, uniformă care să ne dea plante sănătoase, productive, reristente la boli, la ger, la secetă, o dovedeşte şi faptul că Ministerul Agriculturii şi Camerele de Agricultură au înlesnit în fiecare an schimbul de seminţe bune de grâu şi de porumb. Cât bine au făcut cu acest schimb, o ştie toată lumea. Ministerul Agriculturii şi Camerele de Agricultură nu pot să schimbe toată sămânţa de grâu. Nu au nici bani şi nici nu mai este nevoe să o facă. fiindcă pilda vie au dat-o, au arătat ce trebue să facem noi toţi, câţi ne ocupăm cu agricultura.

Rămâne în grija noastră, a tuturor câţi ţinem de coarnele plugului, ca să ne îngrijim să ne procurăm din vreme seminţe bune de grâu, ca şi de alte plante cultivate. Şi lucrul nu este greu; el era odată în obiceiul poporului nostru de plugari. Şi într'adevăr, multă lume ştie că, nu de mult, părinţii şi copiii mergeau, la vremea secerişului, la „spicuit grâul". Tăiau cu secera secara şi scoteau neghina din lanul pe care-l opreau de sămânţă;

Preţul cerealelor

Piaţa cerealeler este foarte susţinută la ovăz şi mai slabă la grâu. Preţul ovăzului s'a urcat în câteva zile cu peste 10.000 lei la vagon, cotând 42.000 lei, orzul recoltă nouă s'a încheiat la 34.000 lei, iar secara la 49.000, cereale de predat în August-Septembrie.

Grâul este oferit azi în Banat pus în vagoane pentru Curtici sau Jimbolia, cu 48.500 lei. Acelaş preţ se plăteşte la Constanţa, dispărând astfel diferenţa de 6000 lei, între preţurile din Banat şi cele din Constanţa.

Rapiţa Colza 73.000 lei, rapiţa naveta 69.000 lei.

Scumpirea ovăzului este un fenomen intern, căci Iugoslavia oferă ovăz, recoltă nouă, cu 13 jum. silingi. ceeace face la noi 29.000 lei vagonul. Porumbul s'a urcat pentru consumul intern şi pentru Germania, la 32.000 lei vagonul.

*

Casele de specialitate dela noi susţin, că orzul de primăvară este compromis, dar orzul de toamnă este bun. Orzul de primăvară mai poate fi salvat dacă plouă bine, în cel mai bun caz într'o proporţie de 50 la sută.

Secara şi grâul se prezintă satisfăcător, ovăzul e compromis.

In Banat şi în unele părţi din Ialomiţa, a început secerişul grâului şi orzului. Rezultatele sunt variavile. Porumbul, dacă va ploua suficient poate să mai dea o recoltă mijlocie.

INFORMAŢIUNI

M. S. REGELE CAROL pleacă în vizită la Varşovia, în ziua de 25 Iunie. Suveranul e însoţit şi de Marele Voevod Mihai. Vizita va dura 3 zile. (Tot atât a stat şi preşedintele Moscicki la Bucureşti.) In timpul absenţei din ţară, toate drepturile M. S. Regelui trec asupra consiliului de miniştri, conform decretului regal apărut în Monitorul Oficial.

DI MAREŞAL AVERESCU a anunţat, că în săptămâna viitoare va oferi mai multe dejunuri (mese), la care vrea să invite pe şefii de partide. Cu această ocazie vrea probabil să discute diferite chestii politice, de cari sunt destule interne şi externe, cum şi destul de complicate. Numai dacă ar duce la ceva bine.

DI IULIU MANIU se află încă la Paris, până la sfârşitul aeestei săptămâni, când va pleca înapoi spre ţară, iar în primele zile ale lunei Iulie va sosi la Cluj.

DI PIERRE COT, ministrul Aviatiei franceze, care îşi anuţase vizita în România pe ziua de 21 Iunie c., va sosi la Bucureşti numai în primele zile ale lunei Iulie. — Amânarea a fost provocată de demisia guvernului francez, chiar în zilele de 20-22 Iunie. Dl Cot a rămas însă şi în noul guvern, tot ca ministru al Aviaţiei. El este acela, cu care conducerea armatei române conlucrează pentru reorganizarea aviaţiei noastre.

SCUTIRE DE IMPOZITE. Se mai anunţă şi aşa ceva. Anume: Ministerul de Finanţe a trimis în zilele acestea un ordin către administraţiile financiare, prin care le face cunoscut, că scuteşte de impozite pe timp de 15 ani, pe cultivătorii ce vor folosi pământurile până în prezent necultivabile.

FOŞTII COMBATANŢI FRANCEZI ţin un congres la Bordeaux, în ziua de Sâmbătă 26 Iunie c., la care a fost invitat şi dl Nicolae Titulescu. Domniasa va ţine un discurs cu această ocazie.

PREŢURILE MAXIMALE la restaurante în Bucureşti nu se aplică, primăria refuză să ia măsuri, scrie „Argus“ dela 25 Iunie c., care mai adaugă: Deşi ministerul de intere a trimis până acum două ordine-circulări către Primăria Capitalei, pentru aplicarea tarifelor la restaurante, conducerea municipiului n'a luat nici o măsură. Dl V. Bârcă, subsecretar de stat la interne, a trimis eri un al treilea ordin circular către primăria Capitalei, prin care cere stăruitor să se fixeze preţurile maximale la restaurante şi să raporteze de urgenţă despre măsurile luate pentru aplicarea dispoziţiunilor.

20 VAGOANE CAISE din România au fost permise la import în Austria, de către guvernul austriac, care a înştiinţat despre aceasta ministerul nostru de comerţ.

S'A OPRIT EXPORTUL DE FURNIR, care e necesar la fabricarea avioanelor. Toate punctele vamale au primit ordin să cerceteze cu stricteţă, ca să nu iasă din ţară acest lemn prelucrat.

SINUCIDERE. In săptămâna trecută a fost găsit in apa râului Olt, cadavrul pacientului Schultz Mihail de 52 ani, alienat mintal şi internat în ospiciul de cronici mintali din Râul Vadului, de unde victima evadase cu 3 zile înainte.

CRIMĂ. In una din nopţile trecute, individul Gedelő Pavel din comuna Beneşti, s'a introdus pe un geam in locuinţa femeii Tinca Constantin din aceaş comună. Cu un cuţit a sărit asupra ei aplicându-i mai multe lovituri. El a intrat cu scopul s'o jefuiaseă. La strigătele disperate ale femeii, individul nu a mai avut timp să-şi împlinească scopul şi a dispărut. Victima în stare gravă a fost transportată la spital.

SERBATOAREA BLAJULUI. Azi, 24 Iunie, când încheiem foaia, Blajul serbează împlinirea a 200 de ani, dela întemeierea bisericească şi culturală a acestui oraş de pe Târnave. Cu acest prilej s'au adunat multe mii de persoane, din toate părţile ţării. E o revedere a tuturor cari au studiat la Blaj în ultimii 50 de ani. După o informaţie telefonică, serbarea decurge într'un mod foarte solemn, Amănunte vom da în numărul viitor.

UN FURT DE AUTOMOBIL, foarte curios aranjat, s'a întâmplat zilele trecute în plin centru din Bucureşti. Avocatul Predescu din Giurgiu venise cu afaceri la Bucureşti. Aci şi-a lăsat Fordul, împiedicat, în locul liber (pentru automobile) din faţa Cercului Militar. Când s'a intors, i-a automobil, dacă mai ai de unde. Nici un şofer şi nici un gardian, aflători în apropiere, n'au putut da amănunte.

PETROL IN JUDEŢUL VÂLCEA. După unele cercetări mai noui, în judeţul Vâlcea se află mari şi bogate zăcăminte de petrol, în partea sudică a judeţului şi pe Valea Oltului la Budeşti.

ŞTRANGULARE. Zilele trecute a fost găsit spânzurat de o grindă din şura sa, locuitorul Bukfelner Samoil în etate de 65 ani, de fel din comuna Gusu, jud. Sibiu.

INCENDIU. In ziua de 9 Iunie a isbucnit un incendiu în comuna Avrig, la joagărul de tăiat scânduri, care a ars complect, fiind construit numai din lemn. Se crede că focul a luat naştere dela o ţigară aruncată din imprudenţă în rumeguşul de scânduri. Joagărul n'a fost asigurat. Paguba este vreo 500.000 lei.

RĂNIRE. In ziua de 16 Iunie c. individul Iosif Suciu fiind turmentat de băutură, în drum spre casă a întâlnit pe Nicolae Bobanga, ambii din comuna Avrig-Sibiu şi căruia Suciu îi aplică câteva lovituri de cufit, lăsându-l într'un lac de sânge. Victima în stare gravă a fost transportat la spital, iar autorul înaintat parchetului. Cauza o duşmănie şi ură veche.

LA 11 IULIE ÎNCEPE MUNCA DE FOLOS OBŞTESC A TINERETULUI. In vara aceasta tineretul premilitar va fi concentrat pentru munca de folos obştesc. Este vorba de tineretul premilitar universitar şi şcolar. Concentrarea se va face în trei serii a câte 20 zile, dela 11 Iulie înainte.

CONSTRUIREA palatului Ministerului de Industrie şi Comerţ se va începe în curând. Adjudecarea s'a făcut asupra firmei Tiberiu Eremia, care a oferit 10 la sută sub deviz Lucrarea e în valoare de 12 milioane lei. — Banii s'au adunat din taxele mărfurilor contingentate, aşa presupunem noi, în urma unor informaţii.

Ştiri din Sibiu

AVANSARE. Dl Chirion Bânda, prim-preşedintele Tribunalului Sibiu, a fost avansat Consilier la Curtea de Apel din Braşov.

PREMII. Dl Căpitan Andreiu, dela reg. 10 Călăraşi Sibiu, a obţinut premiul I la concursul hipic dela Arad, unde a luat parte şi M. Sa Regele.

DELA PRIMĂRIA SIBIU. In ultima şedinţă, Comisia interimară a aprobat dlui Ion Albescu, înv. în comuna Boiţa, un ajutor de 10.000 lei, pentru cheltuelile operei sale istorice asupra trecătoarei Turnu-Roşu; 500 lei pentru 5 exemplare din lucrarea «Leul dela Şiseşti», de Tiron Albani; 15.000 lei contribuţie la cheltuelile mesei pentru congresul regnicol al femeilor ortodoxe române ce se ţine la Sibiu; 6000 lei dela art. 88 pe seama «Şoimii Carpaţilor», pentru acoperirea cheltuelilor avute cu diferite deplasări în judeţ cu ocazia zilei de 8 Iunie 1937; 5000 lei pentru numărul special al revistei «Parlamentul românesc» cu deschidere de credit extraordinar.

UN EMINENT FIU AL JUDEŢULUI. Dl Emil Cioran, fiul dlui protopop Cioran din Sibiu şi unul din cei mai reprezentativi tineri din generaţia lui, a reuşit primul la examenul scris pentru capacitate, ce a avut loc zilele trecute la Iaşi.

COMISIA DE BACALAUREAT SIBIU a fost astfel compusă: Preşedinte: B. Barbelian, prof. univ. Bucureşti, matematică; N. S. Ionescu, prof. seminarul central Bucureşti, română; Eug. Bădulescu, prof. Slatina, franceza; Grig. Cotlaru, prof. Galaţi, istorie; D. Ionescu, prof. T. Severin, geografie; Petre State, prof. Bălţi, filosofie; V. Neguţ, prof. Braşov, latina; Em. Săhreanu prof. Cernăuţi, naturale; Alaci Cristea, prof. Cernăuţi, fizică.

Plătiţi-vă abonamentul!

E chestie de onoare plata unei gazete pe care o primeşti regulat.

Din manifestările culturale ale Sibiului

Inchiderea cursurilor de limba şi literatura italiană

Sâmbătă 12 Iunie c., a avut loc în localul Liceului Comercial din Str. Avram Iancu solemnitatea închiderii cursurilor de limba şi literatura italiană, organizate de dl Pimen R. Constantinescu, profesor la Liceul Comercial din Sibiu.

Pe lângă studenţii şi elevii cari au audiat aceste cursuri, au fost prezenţi la solemnitatea închiderii cursurilor şi dnii: Dr. Croce directorul Băncii Italo-Române, dna şi dşoara Fesuer, dl Bertelotti directorul intreprinderii forestiere «Feltrinelli» din Tălmaciu etc.

Dl Conte Portada a mulţumit tuturor celor cari au audiat cursurile, subliniind munca depusă de dl prof. Pimen Constantinescu, organizatorul acestor cursuri, menite să facă cunoscută limba şi literatura italiană în rândurile publicului românesc din Sibiu.

In numele studenţilor dela cursuri, au vorbit în limba italiană, dşoara Carlotta Popescu, dl Bela Şipoş, Artur Tomescu, cari au exprimat mulţumiri acelora ce s'au ostenit — fără nici o retribuţie — să facă cât mai răspândită în Sibiu, slova şi cuvântul ţării de un sânge.

La sfârşit s'a împărţit studenţilor auditori ai cursurilor mai multe premii, în cărţi, reviste, tabloluri etc., toate acestea donate de către dl prof. Br. Manzone, director al Institutului de Cultură Italiană din România.

„Foaia Poporului“

se trimite gratuit, un număr de probă, la toţi cari ne cer pe o simplă cartă postală. Recomandaţi această gazetă cunoscuţilor D-voastră.

Pentru Dv. Doamnă

A apărut numărul pe Iunie al excelentei reviste familiare de modă şi lucru de mână de sub direcţia D-nei Raicoviceanu-Fulmen.

Şi acest număr se prezintă într'o formă admirabilă, cuprinând ultimile modele de lucru de mână, rochii, lingerie, reţete de bucătărie, cosmetice etc.

In afară de acestea, revista mai cuprinde şi 4 suplimente, un supliment literar un roman, nuvele, schiţe, pagina humorului, etc. Un supliment literar pentru copii şi tineret, o foaie de tipar cu explicaţia modelelor din corpul revistei, iar pentru iubitorii de muzică s'a tipărit cel mai nou tango de Andreescu „A fost odată o fetiţă“.

Pe lângă materialul bogat observăm că mai oferă fiecărui abonat câte trei valoroase cadouri absolut gratuit şi anume: un milieu, o garnitură de cafea neagră şi o poliţă de asigurare de 10.000 lei cu trageri la sorţi lunare.

Administraţia revistei: Bucureşti, Cal. Victoriei 17.

Cadouri ceasornice, Bijuterii, Tacâmuri, Verighete, asortiment bogat. Preţurile cele mai eftine, **Emil Höchsmann** Sibiu str. Regina Maria 41

Editura şi tiparul «Tipografia Poporului»
Redactor responsabil: H. N. BRATU

Preţurile pieţei Sibiu
la 22 Iunie 1937

Calitatea mărfei		Dela Lei	b.	Până la Lei	b.	Calitatea mărfei		Dela Lei	B	până la Lei	B.
1 hl	Grâu	365	—	420	—	litrul	Lapte de vacă dus acasă				
„	Secară	300	—	325	—	„	Lapte de bivolă (piaţă)	5	—	5	—
„	Orz	270	—	290	—	„	Lapte de bivolă dus acasă	6	—	6	—
„	Ovăz	170	—	190	—	„	Smântână	32	—	35	—
„	Porumb	270	—	290	—	„	Lapte covăsit	12	—	14	—
„	Fasole	450	—	550	—	„	Lemne de ars	—	—	—	—
„	Mazăre					„	Fag	650	—	750	—
	Cartofi	80	—	130	—	„	Stejar	450	—	600	—
„	Cartofi spitsmeiss	—	—	—	—	„	Mestecate	500	—	650	—
kgr.	Morcovi galbeni	1	—	1	50	„	Făn	70	—	100	—
„	Pătrânjel	0	80	1	—	100 k.	Lucernă	80	—	100	—
„	Ceapă uscată	1	—	1	50	„	Trifoi	85	—	95	—
buc.	Ţelină					„	Otavă				
„	Lămâie	4	—	6	—	„	Paie	40	—	45	—
1kgr.	Ceapă verde	4	—	5	—	„	Napi de nutreţ				
kgr.	Usturoi	0	80	1	—	„	Bostani				
kgr.	Varză	5	—	7	—	„	Gâscă	70	—	72	—
„	Mere	8	—	14	—	1 buc	Gâscă grasă				
„	Pere	10	—	14	—	„	Raţă	38	—	55	—
„	Nuci	16	—	18	—	„	Curcan				
„	Struguri	—	—	—	—	„	Pui	28	—	60	—
„	Lapte de vacă în piaţă	3	—	3	—	per. 1 buc.	Ou	1	20	1	30
litrul	Lapte de vacă dus acasă	4	—	4	—	„	Găină	30	—	50	—

Băile Buziaş *(Nauheimul Românesc)*

Cu renumitele lor surse foarte bogate în acid carbonic radioactive şi feruginoase, cu efecte mari în
BOLI DE INIMĂ aortite, arteriosclerose,
hipertensiuni, boli nervoase.
BOLI DE FEMEI, anemii etc.
Hoteluri şi pensiuni de primul rang. Confort modern.
Preţuri moderate. Bucătărie şi Dietică specială.
Bazin modern de înot. Reducere pe liniile CFR.
Muzica militară permanentă. Cură de băi pe preţ global prin birourile de voiaj „Europa".
Saison dela 15 Mai până la 1 Octombrie
Prospecte la cerere: Muschong Băile Minerale Buziaş S. A.
Direcţiunea Băilor, Buziaş (Banat).

Tinichigiu şi instalator

Execuţie de jgheaburi (scocuri) din material prima calitate cu preţuri de coucurenţă
Maşini de gătit noi şi specialist în repararea lor — Reparaţie de vase cu petece cari nu ruginesc — La cumpărarea de burlane, montarea lor se face gratuit — Specialist în repararea coşurilor cari fumă
Serviciul promt şi conştiincios! - **Preţurile Modeste!**
A. Schwarz, SIBIU str. Elisabeta 46

Dos. Nr. 521/937 17.160
MINISTERUL JUSTIŢIEI

Comisiunea de naturalizare

D-l Iulius Kenyeres supus cehoslovac de profesiune maestru de clopote, domiciliat în com. Săliste, jud. Sibiu, născut în Ielsava, Cehoslovacia, la data de 26 Ianuarie 1902, de religie evanghelic venit şi stabilit în ţară în anul 1933 a făcut la această Comisiune cerere de a i se acorda naţionalitatea română, declarând că renunţă la cetăţenia cehoslovacă şi la orice altă supuşenie străina.

Conform art. 22 din legea privitoare la dobândirea şi pierderea naţionalităţi române, se publică aceasta spre ştiinţa acelora care ar voi să facă vreo întâmpinare, potrivit dispoziţiunilor art. 23 din zisa lege.

Se caută

un **vânzător**, cu procente, la Cooperativa de Consum Românească din comuna Hosman, jud. Sibiu
Doritorii se vor prezenta în ziua de 29 Iunie 1937, la ora 1, la Preşedintele Societăţii, când se va ţine concursul 17156

17.135
Garnitură de treerat

în stare bună de funcţiune, Batoză de 800 mm. cu motorină, e de vânzare. Doritorii să se adreseze la: **Vasile Dancu** junior în **Cârţa Oltului,** poşta Arpaşul de jos, jud. Făgăraş.

Purificator

aparat privilegiat, cu capacitate mare, uşor montabil pe ori care treerătoare. Cereţi ofertă dela **Desider Friedrich, Timişoara IV,** Str. Pop de Băseşti 14
17,126

17146
Maşină de lână

lup, de scărmănat lâna, în foarte bună stare, e de **vânzare.** A se adresa la Administraţia ziarului sub: **„Lup".**

Cetiţi publicaţiile din
„Foala Poporului"

Publicaţiune

Prin prezenţa se aduce la cunoştinţă publică, că târgul de vite anual de vară 1937 va fucţiona în modul următor:

Luni 28 Junie 1937 . . . . târg de vite cornute
Marţi 29 „ „ . . . . „ „ „ „
Mercuri 30 „ „ . . . . târg de cai

Sibiu, la 4 Junie 1937 **Primăria Municipiului Sibiu**

Techirghiol

Renumita Staţiune Balneară
Sezon 15 Mai — 1 Octombrie
Reducere 50% pe C. F. R.

BAI CALDE ŞI RECI CU NOMOL
Plajă la mare!
Vindecări miraculoase se obţin în:
Reumatisme, Tuberculoză externă, Boli de Femei, Rahitism, etc,
Zece stabilimente de băi, vile şi restaurante pentru toate categoriile de vizitatori.
Preţuri foarte moderate

BATOZE DE TREERAT

diferite mărimi, randamentul zilnic fiind de 10 — 15.000 kgr. boabe, acţionabile cu motor de motorină, petrol sau benzină grea, precum şi **batoze mici** acţionate cu mâna, manej sau motoraş

Vânturătoare şi trioare
SEMANATORI IN RÂNDURI
TEASCURI PENTRU STRUGURI

precum şi alte maşini agricole livrăm în calitate neîntrecută.
Oferte însoţite de prospecte şi cataloage trimitem gratuit la cerere

Fabricile de Maşini
And. Rieger S.a.
SIBIU

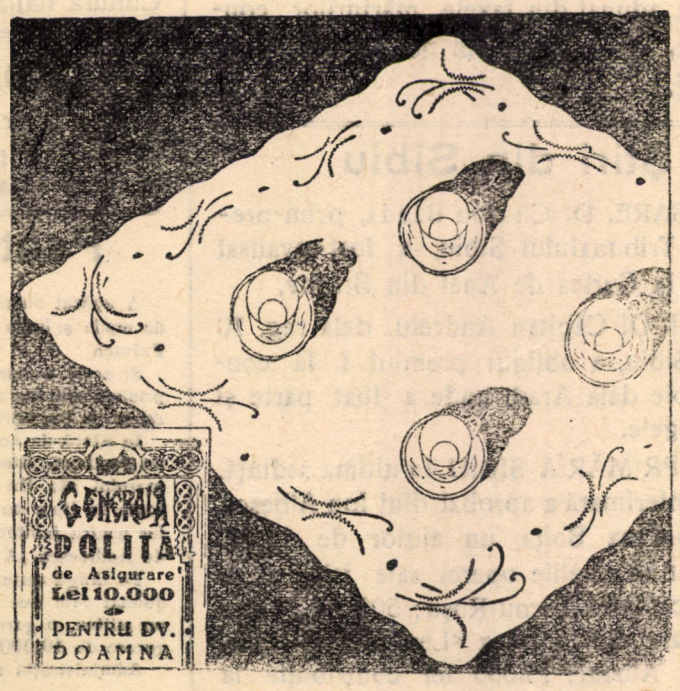
Nouile premii ale revistei „Pentru Dv. Doamnă"

pe care cu mari sacrificii le oferă tuturor abonatelor absolut gratuit

întrec cu mult cele de până acum

Revista **„Pentru Dv. Doamnă"** a câştigat toate simpatiile celor ce au citit-o, devenind cea mai bună şi sinceră prietenă a casei.

După ultimile daruri:
feţe de masă şi covoraş,
direcţiunea revistei oferă

nu mai puţin de trei premii la un loc:

1. Un splendid milieu din olandină fină artistic desenat, început şi cu tot materialul necesar pentru a fi terminat.
2. O garnitură de cafea neagră pictată cu aceleaşi motive şi m ieul.
3-lea şi cel mai senzaţional, o poliţă de asigurare de 10.000 lei dela Soc. de Asig. „Generala". Această poliţă va participa de la început la tragerea la sorţi lunar, aşa încât abonaţi au şansa de a câştiga până la suma de 10.000 lei.

Cereţi chiar astăzi gratuit un număr de probă cu prospectele dela administraţia revistei „Pentru Dv. Doamnă" Bucureşti, Calea Victoriei 17.

Baia de Iod şi de Sare, Mercurea

Adresa: Baia Mercurea, jud. Sibiu

Izvoarele de sare conţinând iod şi natriubromidă produc acelor cari suferă de reumatism cronic, artritism, ischias, boale de rinichi, etc., vindecarea dorită. Băile mai au un efect binefăcător şi asupra obezităţii, tuberculozei de oase, gâlci, rachitis şi alte dureri.
Camere curate, lingerie şi paturi curate, mâncări şi băuturi bune, stau **la dispoziţia publicului cu preţuri moderate.**
Recomandăm îndeosebi băile calde de putină
Regiuni frumoase cu peisagii admirabile
17159 **Administraţia Băilor**

Cel mai bun procedeu pentru a vă asigura banii este de a-l investi într'un imobil.
Pentru acest scop adresaţi-vă deci cu cea mai mare încredere biroului de cumpărări şi vânzare de CASE
Agentura I. SCHIKLER
str. Târgului 5 (colţ str. Elisabeta)
La o depărtare de 8-10 km. de Sibiu 3 3/4 jugăre grădini cu 550 pomi fructiferi altoiţi cu casă şi accesorii 155.000 lei de vânzare. Adresa de mai sus.

Noua organizare și instrucția în armată

Manevrele militare — Alegerea forțelor militare — Inzestrarea armatei

Din cercurile militare se face cunoscut următoarele amănunte asupra organizării armatei, ca astfel și massele populare să știe ce se lucrează și cum se organizează armata noastră, pentru care se plătesc multe impozite.

Formarea cadrelor

Formarea cadrelor în armată a preocupat în cel mai înalt grad comandamentele superioare militare. In genere, ofițerii instructori au menirea să pregătească și să desăvârșească educația militară a țăranului român și, în acelaș timp, să-i îndrepte primii pași în societate prin formarea educației cetățenești.

Acesta fiind rolul ofițerilor instructori, atât conducerea ministerului apărării naționale cât și conducerea marelui stat major într'o deplină înțelegere și colaborare au procedat la o strictă alegere a elementelor educatoare prin înființare de școli și cursuri profesionale, unde fiecare să-și complecteze cunoștințele tehnice și tactice.

Dar. în afară de școli, ofițerii și trupele lor iau parte — în mod constant — în fiecare an, la manevrele cu caracter local și general.

Din acest punct de vedere manevrele au o importanță deosebtiă. Ele constituie un examen, în care ofițerul arată gradul lui de pregătire profesională, iar soldatul modul cum și-a însușit învățămintele militare.

Invățământul superior militar

Invățământului militar de toate gradele i s'a dat o importanță deosebită prin înființarea unei direcțiuni speciale a învățământului militar superior în marele stat major. Acest nou comandament a fost pus sub conducerea unuia dintre cei mai iluștri militari ai noștri, dl general Țenescu. Noul comandant al școlilor militare superioare are sub conducerea lui atât școala superioară de război cât și cursul de comandament al generalilor. De aci vor porni nouile directive cu privire la organizarea și funcționarea învățământului superior militar.

Tot în legătură cu desăvârșirea instrucției militare, elementele de rezervă vor fi chemate temporar, în fiecare an, pentru a-și reîmprospăta principiile care stau la baza educației ostășești și pentru a-și desăvârși instrucția militară.

In acest scop s'a prevăzut în bugetul ministerului apărării naționale o sumă destul de importantă.

Motorizarea armatei

In ultima ședință a comisiei interministeriale prezidată de dl Gheorghe Tătărescu, președintele consiliului de miniștri și ministru de interne, s'a hotărât definitiv semnarea contractului de motorizare cu statul cehoslovac dându-se întreaga comandă uzinelor „Skoda". Cu aceasta se termină programul de înzestrare a armatei. Contractele vechi semnate, atât cu industria străină cât și cu cea indigenă au intrat în funcțiune încă de la data semnării lor, iar o mare parte din armament a fost livrat. Ratele de plată sunt achitate în mod regulat de statul român, conform angajamentelor care s'au luat.

Marina și Aviația

In ce privește marina noastră de război, programul de înzestrare început de dl general Paul Angelescu, ministrul apărării naționale, prin fabricarea unor noi nave și comanda submarinului „Delfinul" este continuată și desăvârșită de titularul departamentului marinei și aerului conform programului de înzestrare.

In momentul acesta se fac eforturi pentru complectarea unității militare de submarine, prin comanda a doua noi vase și prin desăvârșirea instrucției tehnice militare a marinarilor noștri.

In uzinele din Franța se lucrează actualmente intens la fabricarea avioanelor de bombardament comandate de statul român. Cel mai târziu la toamnă, o parte din aceste avioare vor fi gata, urmând a li experimentate de o comisie de specialiști care se află la Paris sub conducerea dlui comandor Giosan. Vizita dlui Radu Irimescu în capitala Franței a avut drept scop asigurarea livrării la timp a materialului comandat și unele aranjamente cu privire la instrucția cadrelor.

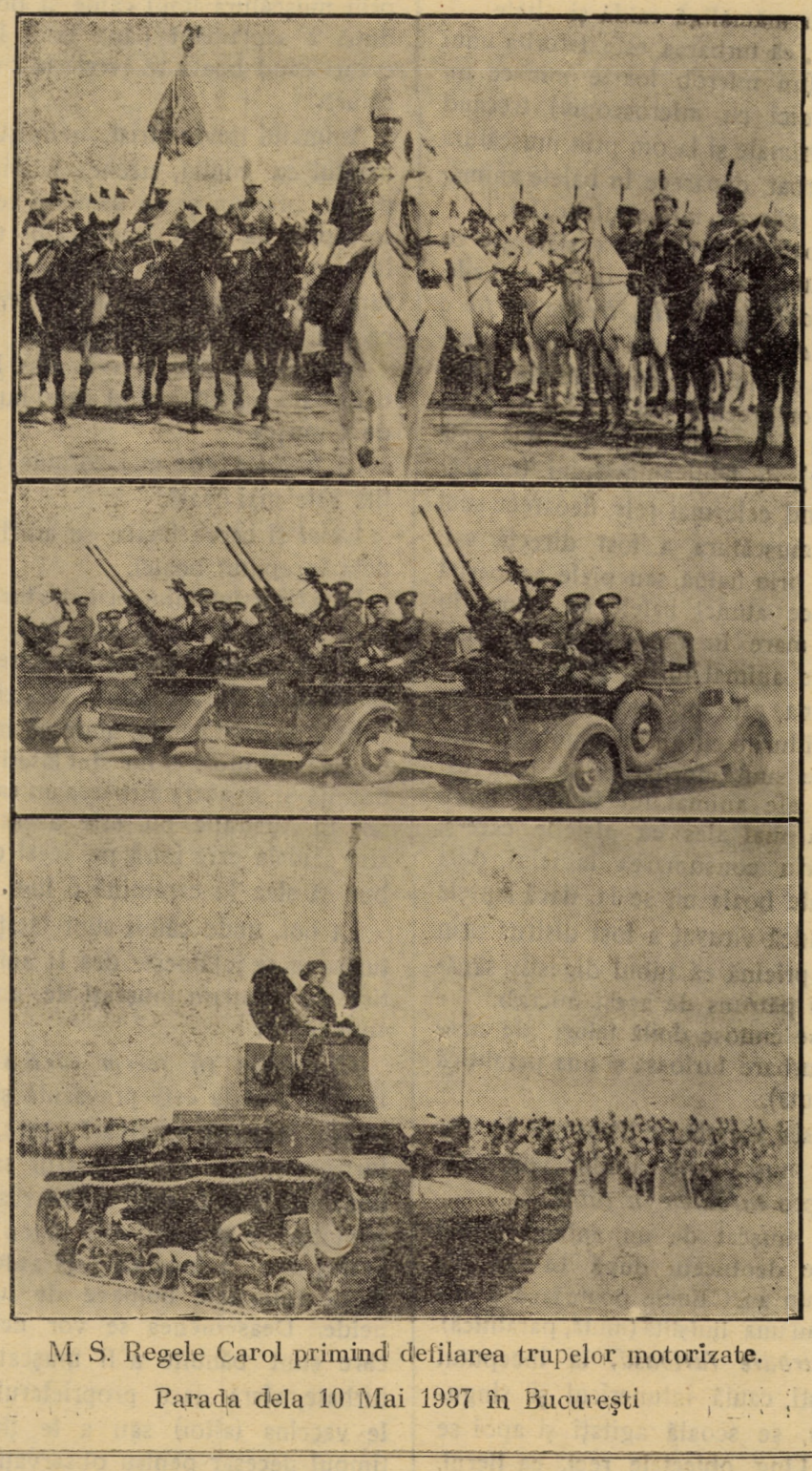
Conlucrarea cu aliații

Dl colonel Heliodor Pica, conducătorul secției militare a Micii Înțelegeri din marele stat major cehoslovac, a fost zilele trecute în Capitală, unde a avut o serie de întrevederi și conferințe la subsecretariatul armamentrlui. Dsa a fost primit în audiență de dl Gh. Tătărescu, președintele consiliului de miniștri și de dl general Glatz, subsecretar de stat la ministerul apărării naționale.

Cu acest prilej s'au discutat problemele cu privire la organizarea fabricațiunii armamentului între Cehoslovacia și România.

*

După cum vedem, armata noastră se organizează în toate direcțiile, ca astfel să poată face față, în caz necesar, tuturor cerințelor țării.

M. S. Regele Carol primind defilarea trupelor motorizate.

Parada dela 10 Mai 1937 în București

Recolta de fructe

După datele Institutului Național de Export, situația recoltei de fructe în acest an se prezintă astfel:

Basarabia. Regiunea Tighina o recoltă slabă de mere, putând rezulta numai 400—500 vagoane de mere. O recoltă mică de prune și caise. La nuci o recoltă normală, iar la struguri de masă se poate aștepta o recoltă excelentă calitativă, datorită faptului că viile s'au desvoltat mai de vreme.

Regiunea Codrilor: Prune, recoltă foarte slabă; Nuci recolta cu 30 la sută mai mică ca cea din anul trecut; Mere producția cu 50 la sută mai mică ca cea din anul trecut; Caise recolta e complect compromisă.

Regiunea Hotinului: O producție bună de mere, prune și nuci.

Bucovina. O recoltă bună de mere, iar la nuci o recoltă cu 20 la sută mai mică ca cea din anul trecut.

Moldova. Producția slabă de mere și prune iar de nuci o producție mijlocie.

Transilvania. O recoltă bună de mere și nuci, mai ales în județele Năsăud, Satu Mare și Hunedoara, unde se vor produle cam 2000 vagoane de fructe bune pentru export.

Două crime

cari au îngrozit lumea din București, s'au întâmplat în ultima săptămână. Prima a fost provocată de un avocat, care a împușcat în biroul său pe un contabil sub motiv că i-a stricat casa, îndemnând soția să trăiască cu el.

A doua crimă s'a întâmpla între doi avocați, unul a împușcat pe celălalt, tot sub motiv că i-a stricat casa voind să-i ia soția.

O vorbă din bătrâni spune: Să te ferești de omul, care n'are rușine de oameni și frică de Dumnezeu!

Boalele animalelor ce trec la om

Turbarea la animale

Turbarea este o boală ce se întâlneşte la animalele domestice şi este cunoscută încă din cele mai vechi timpuri. In lucrări scrise cu 900 de ani înainte de Cristos, se pomeneşte despre câini turbaţi. Dar boala aceasta a îngrozit totdeauna pe om, căci pe lângă că şi el se poate îmbolnăvi, dar odată boala ivită, ea nu mai are leac.

Asupra pricinei turbărei părerile au fost mult timp împărţite, iar la noi şi astăzi dăinueşte credinţa în popor că boala ar fi pricinuită din cauză că mai ales câinii au mâncat carne multă sau mămăligă caldă şi altele.

Astăzi se ştie, că turbarea este datorită unui virus filtrabil (un microb foarte mic ce nu poate fi văzut nici cu microscopul) trecând de obiceiu la animale şi la om prin muşcătura unui animal turbat, deoarece în balele animalelor turbate se găseşte microbul boalei.

Odată ce boala s'a arătat, ea sfârşeşte cu moartea animalului, care are loc după 1—8 zile.

Pentru ca *boala să se ia, trebue să fie o sgârietură cât de mică,* făcută fie prin muşcătură sau alte pricini. Pericolul de îmbolnăvire al animalelor precum şi a omului depinde de locul unde este muşcătura (la faţă cele mai periculoase), de felul animalului (muşcăturile de lup fiind cele mai rele, deoarece sunt adânci), dacă muşcătura a fost directă sau indirectă, adică prin haină sau piele acoperită cu păr, deoarece atunci balele nu ajung în cantitate prea mare în rană. Lingerea unei răni de către un animal turbat ar putea cauza boala, ducă rana este produsă de mai puţin de 24 ore. Sgâriiturile cu ghiarele pot produce boala, dacă ele sunt murdărite cu bale cât mai proaspete ale animalului bolnav, lucru ce se întâmplă mai ales cu pisicile care-şi ling labele. Prin consumarea laptelui dela animalele turbate boala nu se ia, dacă laptele a fost fiert, fiindcă virusul a fost distrus prin căldură şi din pricină că tubul digestiv sănătos nu poate fi pătruns de acest microb.

La animale se cunosc două feluri ale acestei boale: o turbare furioasă şi una paralitică (liniştită sau mută).

Deoarece boala aceasta se transmite în 93% din cazuri prin muşcăturile câinilor, vom scrie mai întâiu despre *turbarea la câine.*

La un câine muşcat de un animal turbat boala se iveşte deobiceiu după 14—16 zile şi chiar după un an. Câinele poate face o turbare furioasă sau una liniştită (mută, paralitică).

Câinii cu *turbare furioasă,* la începutul boalei sunt trişti, caută întunericul şi singurătatea. Adorm, se scoală agitaţi şi apoi se culcă din nou. Ling obiectele reci, ca fierul, piatra, iar dacă sunt zgândăriţi, ei muşcă chiar pe persoanele iubite. Câinele bea apă multă şi uneori mănâncă cu poftă, alteori nu. In acest timp ei încep să lingă urina, îşi mănâncă murdăria şi înghit diferite corpuri străine. Nevoia de a muşca e mare şi de aceia el rupe şi înghite tot ce se găseşte în cale. Lătratul câinelui este răguşit şi urmat de 5—8 urlete, Ochii îi sunt roşii şi sperioşi. După aceasta, animalul este agitat, se repede după lucruri imaginare şi urlă. In prezenta unui câine, îi linge organele genitale şi se repede asupra lui şi muşcă până ce oboseşte.

Deobiceiu în acest timp câinele fuge dela casa stăpânului. ca şi cum ar vrea să ferească pe stăpânul său de această înfricoşetoare boală.

Din cauza oboselei, câinele se clatină, are gura deschisă, din care uneori îi curg bale. Este plin de praf şi murdar. După aceasta, câinele paralizează. La început, paralizic se iveşte la falca de jos din care pricină animalul ţine gura deschisă şi din ea se scurg bale. Câinele nu mai poate lătra, paralizeaza de tot şi moare. Câinele bolnav de turbare paralitică (mută, liniştită) este trist şi prezintă paralizia fălcii de jos, având gura deschisă şi limba atârnată. Câinele nu poate înghiţi şi nici nu poate muşca. El moare după 2—4 zile. In România forma aceasta este destul de des întâlnită. In astfel de turbare, animalul pare de multe ori că s'a înecat cu un os, deaceia mulţi deschid gura şi caută să-i scoată corpul străin din gât. Acest lucru este *foarte primejdios, căci ne putem răni şi lua boala.*

Turbarea calului este pricinuită deobiceiu prin muşcătura unui câine şi boala se iveşte după 2 săptămâni până la 3 luni, dar sunt cazuri când boala se iveşte la 2 ani dela muşcătură.

Animalul devine trist, neliniştit, râcâie pământul cu copita, nechează. Muşcă caii din prejur, precum şi pe oamenii ce l îngrijesc şi se repede la câini. Apoi calul devine furios, loveşte, muşcă şi se muşcă el însuşi. După furie, calul începe să paralizeze, mai ales începând cu picioarele dinapoi.

Animalul moare în 4-6 zile. Este şi la cal o turbare liniştită, când calul nu are apucături de a muşca.

La *bovidee* (vite mai cornute) turbarea liniştită este mai deasă.

La *oi* şi capre boala se arată prin agitaţii dela începutul boalei.

La *pisică* întâlnim mai ales turbarea furioasă.

La *păsări* turbarea este rară.

Din cele descrise mai sus, se poate vedea ce rol joacă în răspândirea acestei boale câinele.

In Anglia, Olanda, unde se iau măsuri împotriva câinilor, ei nu sînt lăsaţi liberi sau fără botniţă şi de aceia turbarea nu este decât foarte rar. In Australia nu este această boală, căci aici câinele care intră pe acest continent, trebue să stea în carantină 6 luni.

La noi, unde câinii sunt lăsaţi de capul lor, turbarea se întâlneşte des la animalele domestice, iar oamenii muşcaţi de animale turbate sunt mulţi.

Ce trebue să facem când s'a ivit boala? Boala aceasta este prevăzută şi în Legea de poliţie sanitară veterinară, care, cu privire la turbare, spune: «Proprietarul sau îngrijitorul unui animalal la care a observat vreun semn bănuitor de turbare, este dator a-l izola şi, în acelaş timp, a încunoştiinţa autoritatea locală. Toate animalele bolnave de turbare se vor ucide. Deasemenea se vor ucide şi acelea, care sunt bănuite a fi muşcate de animale turbate, afară dacă proprietarul nu voeşte a le vaccina (altoi) sau a le ţine sechestrate timpul necesar pentru observaţii şi în contul său, Este oprit a se tăia pentru consumaţie animalele atinse de turbare şi a se întrebuinţa sau vinde produsele lor. Se va permite tăierea animalelor a căror carne se dă în consumaţiune publică, dacă dela muşcătură n'au trecut mai mult de 6 zile. Cadavrele animalelor moarte sau ucise ca bolnave de turbare se vor distruge, iar autopsia lor se va face numai de către medicii veterinari. In localităţile unde s'au constatat cazuri dese de turbare, se va organiza un serviciu riguros de distrugere a câinilor vagabonzi, prin orice mijloc».

Deoarece omul ia turbarea dela animale, înainte de a termina, ţin să arăt, că trebue să fim foarte prevăzători când suntem muşcaţi de câini sau sgâriaţi de pisici, căci deşi aceştia par sănătoşi, microbul boalei e deja apărut în bale cu 7 zile înainte de a se ivi primele semne ale boalei. In privinţa persoanelor, care trebue să-şi facă tratament antirabic, voiu da un tablou mai jos, luat dintr'o foarte bună carte despre turbare la om şi animaie, scrisă de d-l Dr. D. Ionescu.

Dacă animalul care muşcă este:

1. Mort în mai puţin de 10 zile după muşcătură. 2. Ucis 3. Dispărut. 4. Necunoscut de persoana muşcată 5. Viu. Se pune în observaţie 10 zile.	Persoana muşcată face tratament antirabic
a) Animalul turbează.	Tratament
b) Animalul moare suspect de turbare sau altă boală.	Tratament.
c) Animalul se îmbolnăveşte. Nu e mort în a 10-a zi. Se prelungeşte observaţia.	Tratament antirabic dacă apar semne bănuitoare.
d) Animalul e viu şi sănătos după 10 zile.	Nu se aplică tratament.

Dr. N. Cârlănescu
Medic Veterinar

„Drumul nou"

Situaţia câmpului şi a semănăturilor

După informaţiile sosite la Ministerul Agriculturii, până în ziua de 23 Iunie c., situaţia câmpului şi a semănăturilor se prezenta în modul următor:

In ultimele şapte zile au căzut ploi aproape în toată ţara. In cea mai mare parte a judeţelor, ele au fost, însă, cu caracter local şi neîndestulitoare. Totuş, şi aşa ele au făcut mult bine păioaselor de primăvară şi prăşitoarelor. In regiunile de unde culturile sunt mai întârziate, s'au resimţit chiar semănăturile de toamnă.

Dacă în ultima săptămână din Iunie vor mai cădea ploi, porumburile — cari în unele părţi sunt mult întârziate — vor câştiga destul în vegetaţie. Nordul Moldovei este regiunea unde porumburile au suferit mai mult de secetă.

Grâul şi secara sunt în pârgă.

Păşunile au suferit mult depe urma secetei. Căldura le-a ars. In regiunile unde se contează pe păşune şi unde se pun puţine nutreţuri semănate, vitele sunt lipsite de hrană verde.

Viile şi pomii fructiferi se prezintă bine.

Starea animelelor este în general bună.

Situaţia pieţelor interne este următoarea:

Rapiţele — cari dau o recoltă cam la fel. cu cea de anul trecut — au tendinţa fermă. Se prevăd lucrări.

Piaţa grâului schimbăciosă. In ultimele zile, tendinţa a fost mai fermă.

Orzele — din cauza recoltei slabe care se anunţă — se menţin ridicate.

Porumburile neschimbate.

Seceta în Moldova

In unele părţi ale ţării, seceta e foarte mare. Iată cum e descrisă situaţia în regiunea Ştefăneşti-Botoşani, pe ziua de 21 Iunie c.:

Seceta bântue de vreo lună în regiunea noastră. Cirezile de vite şi turmele de oi nici nu mai au ce paşte; un fir de iarbă verde, doar pe margini de pădure, sau pe maluri de râu, dacă mai găsesc. Semănăturile o duc mai rău ca nici odată, mai cu seamă cele de primăvară şi din acestea, cele semănate târziu Grânele grăbesc coacerea, aşa că producţia va fi redusă calitativ şi cantitativ. Porumburile semănate târziu nici nu au mai răsărit, şi, printre bolovani, nici buruiana pălămidei nu se mai răsfaţă.

Cu tot solul excepţional de manos, dacă nu plouă în scurt timp, vom avea soarta judeţelor însecetate în 1936. Din cauza acestor sinistre perspective, s'au ivit mari perturbări în preţurile produselor animale şi agricole, şi chiar preţurile la vitele de tot soiul s'au urcat.